

KITA MOTERIS

GREER HENDRICKS

SARAH PEKKANEN

Alma littera

PROLOGAS

MOTERIS SPARČIAI ŽINGSNIUOJA ŠALIGATVIU, JOS ŠVIESŪS PLAUKAI šokčioja ant pečių, skruostai išraudę, ant rankos kadamuoja sportinis krepšys. Priėjusi savo daugiabutį, ji kyšteli ranką į rankinę, sužvejoja raktus. Gatvė triukšminga, pro šalį švilpia geltoni taksi automobiliai, žmonės grįžta iš darbo, pirkėjai užsuka į skanėstų parduotuvę prie kampo, o aš nenuleidžiu nuo jos akių.

Moteris sustoja prie durų, žvilgteli per petį, mano kūnu perbėga elektros srovė. Įdomu, ar ji jaučia mano žvilgsnį? Žvilgsnio nuojauta – tai gebėjimas pajusti, kai kas nors mus stebi. Žmogaus smegenų sistema genetiškai paveldėjo šį bruožą iš protėvių, kuriems jis padėdavo netapti plėšrūnų grobiu. Aš pati išsiugdžiau šį gynybos būdą – pojūtį, kai elektros krūvis perbėga kūnu, ir galva instinktyviai kilstelėja, ieškodama kitos poros akių. Esu savo kailiu patyrusi, kaip pavojinga nekreipti dėmesio į šį įspėjimą.

Tačiau moteris paprasčiausiai nusigręžia, atidaro duris ir dingsta viduje, nė nepažvelgusi į mano pusę.

Ji nežino, ką aš jai padariau.

Nė nenujaučia, kokią žalą jai padariau, kokią laviną išjudinau. Ši graži, jauna moteris širdelės formos veidu, dėl kurios

mano vyras Ričardas paliko mane, nepastebi manęs it balandis, strikinėjantis ant šaligatvio šalia.

Moteris nė nenumano, kas atsitiks, jei ji šitaip toliau elgsis. Visiškai nenutuokia.

PIRMAS

SKYRIUS

NELĖ NESUVOKĖ, KAS JĄ PAŽADINO, BET ATSIMERKUSI PAMATĖ MOTERĮ BALTA NĒRINIUOTA VESTUVINE SUKNELE, STOVINČIĄ LOVŪGALYJE ir spoksančią į ją.

Riksmas įstrigo Nelės gerklėje, ji griebė į spintelę atremtą beisbolo lazdą. Tačiau akims apsipratus su balzguna brėkščiančio ryto šviesa, širdis aprimo, ir ji kimiai susijuokė, pasijutusi esanti saugi. Iliuziją sukūrė jos vestuvinė suknelė, kuri apgaubta plastiko plėvele karojo ant spintos durų, kur Nelė pati pakabino ją vakar, pasiėmusi iš vestuvinių drabužių salono. Suknelės viršutinė dalis ir sijonas buvo prikimšti glamžyto popieriaus, kad išlaikytų formą. Nelė vėl susmuko ant pagalvės. Išsilyginus kvėpavimui, moteris pažvelgė į mėlynus skaitmenis laikrodyje ant spintelės. Ji ir vėl pabudo per anks-ti. Nelė išskėtė rankas virš galvos ir kairiąja išjungė žadintuvą, kad tas neimtų plyšauti. Ričardo dovanotas sužadėtuvių žiedas su deimantu svėrė pirštą ir atrodė svetimas.

Nelė sunkiai užmigdavo netgi vaikystėje. Motina neturėjo kantrybės migdymo ritualams, bet tėvas glostydavo dukters nugarytę, pirštu vedžiodavo per švelnų naktinukų audinį. Jis rašydavo: „Aš tave myliu“ ar „Tu pati nuostabusia“, ir mergaitė atspėdavo tuos žodžius. Kartais tėvas piešdavo ratukus, žvaigžduotes, trikampėlius – bent jau kol jai sukako

devyneri ir tėvai išsiskyrė. Tada Nelė gulėdavo viena savo siauroje lovoje, apsikamšiusi mylima antklodėle rausvais ir violetiniais dryžiais, ir spoksodavo į ant lubų išplitusią vandens dėmę.

Pagaliau užsnūdusi mergaitė taip giliai, be jokio sapno išmiegodavo septynias, aštuonias valandas, kad kartais iš ryto motina turėdavo ją stipriai purtyti, kol pažadindavo. Tačiau viskas staiga pasikeitė po vienos spalio nakties.

Nelė ėmė kamuoti nemiga, trikdė ryškūs sapnai, ji staiga pabudavo. Kartą, kai studenčių seserijos bendrabutyje nusileido pusryčiauti, draugės pasakė, kad ji per miegus klykusi kažką nesuprantama. Mergina nerūpestingai paaiškino: „Jaudinuosi dėl baigiamųjų. Tas psichologijos egzamas mane žudo.“ Tada ji atsistojo nuo stalo ir nuėjo įsipilti dar kavos.

Po to ji prisivertė nueiti pas universiteto psichologę, bet, nors ta moteris švelniai įkalbinėjo atsiverti, ji neprisivertė jai papasakoti apie tą šiltą ankstyvo rudens naktį, kuri prasidėjo buteliais degtinės, o baigėsi policijos sirenomis ir neviltimi. Nelė du kartus susitiko su psichologe, o trečiąjį seansą atšaukė.

Ji papasakojo Ričardui kelias smulkmenas, pabudusi iš nuolat besikartojančio košmaro, pajutusi, kaip jo rankos tvirtai apglėbia ją, o sodrus balsas kužda į ausį: „Aš čia, mažute. Tu saugi su manimi.“ Prisiglaudusi prie Ričardo, Nelė galiausiai nugrimzdo į trapią gilaus miego būseną, tarsi vėl pajutusi tvirtą žemę po kojomis.

Tačiau vakar Nelė nakvojo viena savo sename bute pirmame rusvo mūrinio namo aukšte. Jos bendranuomė Samanta miegojo pas savo paskutinį vaikiną. Niujorko triukšmas skverbėsi į butą – automobilių sirenos, šūksniai, šuns lojimas... Nors nusikalstamumas Viršutiniame Ist Saide buvo mažiausias rajone, langus saugojo metalinės grotos, duris – trys užraktai, tarp jų ir skląstis, kurį įtaisė vos įsikėlusį į butą, Nelė turėjo išgerti dar vieną taurę vyno, kad užmigytų. Ji pa-

trynė sausas akis, lėtai išsiriti iš lovos, apsilviko kilpinį chalatą ir vėl pažvelgė į suknelę, svarstydamą, ar pavyktų ją įgrūsti į mažutėlę spintą. Tačiau sijonas per daug pūstas. Vestuvinių suknelių parduotuvėje, apsupta išdidžių blizgančių seserų, ji atrodė paprasta ir elegantiška it kukli šukuosena tarp iškilių kuodų, bet ankštame miegamajame šalia sugrūstų drabužių ir netvirtos IKEA knygų lentynos suknelė pavojingai priminė Disnėjaus princesės apdarą.

Per vėlu keisti. Vestuvės sparčiai artėjo ir kiekviena smulkmena buvo tinkamai parinkta, netgi figūrėlės ant torto – šviesiaplaukė nuotaka ir gražuolis jaunikis, sustingę tobulą akimirką. „Viešpatėliau, jie net panašūs į judu!“ – šūktelėjo Samanta, kai Nelė parodė jai porcelianinių figūrėlių nuotrauką, kurią Ričardas atsiuntė elektroniniu paštu. Figūrėlės buvo Ričardo tėvų, jis rado jas sandėliuke savo buto rūsyje po to, kai jai pasipiršo. Samė suraukė nosį: „Ar niekada nepagalvoji, jog jis per geras, kad būtų tikras?“

Ričardas buvo trisdešimt šešerių, devyneriais metais vyresnis už Nelę, sėkmingai dirbantis draudimo fondo vadovas. Jis turėjo raumeningą bėgiko kūną ir žavią šypseną, nušviečiančią skvarbias tamsiai mėlynas akis.

Per pirmą pasimatymą jis nusivedė Nelę į prancūzų restoraną ir išmaniai aptarinėjo su someljė baltus burgundiškus vynus. Per antrąjį pasimatymą, snieguotą šeštadienį, jis liepė Nelei apsilvkti šiltai ir atvyko nešinas dvejomis ryškiai žaliomis rogutėmis. „Žinau geriausią kalvą Centriniam parke“, – pasakė jis. Ričardas mūvėjo išblukusius džinsus, bet atrodė toks pat elegantiškas kaip ir vilkėdamas savo gerai pasiūtus kostiumus.

Nelė nejuokavo atsakydama į Samantos klausimą: „Galvoju apie tai kiekvieną dieną.“

Sulaikydama žiovilį ji basa nutapeno šaltu linoleumu septynias pakopas žemyn į mažutėlę virtuvėlę, įjungė šviesą ir pamatė, kad Samė ir vėl paliko virtuvėje netvarką – pasisaldi-

nusi arbatą, apvertė medaus stiklainį, klampus geltonas skystis ištekėjo ant stalo, jame kepurnėjosi tarakonas. Netgi po daugelio Manhatane pragyventų metų toks vaizdas ją supykino. Nelė griebė iš kriauklės neplautą Samės puodelį ir apvožė tarakoną. „Tegul ji pati su tuo susitvarko“, – pagalvojo. Laukdama, kol išvirs kava, Nelė atsidarė skreitinį kompiuterį ir ėmė tikrinti elektroninį paštą. „GAP“ drabužių parduotuvės kuponas; motina, kuri, matyt, tapo vegetare, prašo, kad per vestuves būtų ir patiekalų be mėsos; pranešimas sumokėti kredito kortelės įsiskolinimą.

Nelė įsipylė kavos į puodelį su širdelėmis ir užrašu „Pasaulio #1 mokytoja“ (jiedvi su Samanta, taip pat „Mokslo laiptelių“ darželio auklėtoja, spintelėje laikė kone tuziną vienodų puodelių) ir mėgaudamasi gurkštelėjo. Šiandien jos laukia dešimt susitikimų su trimečių auklėtinių tėvais. Negavusi kofeino, auklėtoja gali užmigti „ramiajame kampe“. O ji privalo būti žvali. Pirmas susitikimas buvo su Porteriais, kurie pastaruoju metu nervinosi, kad grupėje trūksta Spaiko Džonzo* kūrybiškumo. Jie rekomendavo pakeisti didžiulį lėlių namą milžinišku indėnų vigvamu ir atsiuntė Nelei nuorodą, kur tokį galima nusipirkti už 229 dolerius.

Persikrausčiusi gyventi su Ričardu, ji pasiges Porterių šiek tiek mažiau nei tarakonų, nusprendė Nelė. Ji pažvelgė į Samantos puodelį, pajuto kaltės jausmą, sugriebė vabalą servertėle ir nuleido į klozetą.

Mobilusis telefonas suskambėjo, kai Nelė atsuko dušą. Ji susisupo rankšluosčiu ir, nuskubėjusi į miegamąjį, stvėrė rankinę. Tačiau telefono joje nebuvo; Nelė nuolat kažkur jį nukidavo. Galiausiai ištraukė jį iš po antklodės.

– Klausau?

Ragelyje tylą. Skambintojo numeris blokuojamas. Po aki-mirkos ekranelyje pasirodė užrašas, kad įsijungė balso paštas.

* *Spike Jonze* (g. 1969) – JAV filmų kūrėjas, fotografas ir aktorius.

Ji spustelėjo mygtuką, norėdama išklausyti žinutę, tačiau girdėjo tik tylų ritmišką kvėpavimą.

Koks nors prekybos agentas, nusprendė ji, sviesdama telefoną ant lovos. Nieko tokio. Ji tik perdėtai reaguoja. Kad ir kaip ten bus, po kelių savaitių Nelė susikraus daiktus, persikraustys pas Ričardą ir, laikydama rankoje baltų rožių puokštę, žengs į naują gyvenimą. Tačiau permaina baugino – visko per daug vienu metu.

Ir vis dėlto tai jau trečias toks telefono skambutis per kelias savaites.

Nelė pažvelgė į buto duris. Tvirtas plieninis skląstis užstumtas. Ji nutapeno į vonios kambarį, po to grįžo atgal, pasiėmė mobilųjį, tada pasidėjo jį ant praustuvės krašto, užsirakino duris, pakabino rankšluostį ir vėl žengė į dušo kabiną. Užpilta šaltos čiurkšlės atšoko, sureguliuavo vandenį ir patrynė delnais žastus. Mažą dušinės erdvę užpildė garai, karštas vanduo atpalaidavo įtemptus pečius ir nugarą. Ištekėjusi ji pasikeis pavarde, galbūt ir telefono numerį.

Apsivilkusi lininę suknelę, Nelė ėmė dažytis šviesias blakstienas. Gausiai pasidažydavo ir vilkdavosi gražius drabužius tik ruošdamasi susitikimams su auklėtinių tėvais ir per išleistuves. Mobilusis telefonas vėl suviravo – garsiai ir šaižiai ant porcelianinės praustuvės. Nelė krūptelėjo, akių tušo šepetėliu brūkštelėdama juodą dryžį po antakiu. Pažvelgusi į ekraną, pamatė Ričardo žinutę.

„Negaliu sulaukti, kol tave pamatysiu šįvakar, gražuole. Skaičiuoju minutes. Myliu tave.“

Žiūrint į sužadėtinio žodžius visą rytą strigęs krūtinėje kvėpavimas atsipalaidavo. „Ir aš tave myliu“, – parašė ji.

Vakare Nelė papasakos Ričardui apie telefono skambučius. Ričardas įpils taurę vyno, užsikels ant kelių jos pėdas, ir jiedu šnekės. Gal jis sugalvos, kaip sužinoti nerodomą numerį. Nelė baigė ruoštis, persimetė per petį sunkią rankinę ir žengė į blausią pavasario saulės šviesą.

ANTRAS

SKYRIUS

MANE PAŽADINA SPIGUS TETOS ŠARLOTĖS VIRDULIO ŠVILPIMAS. Blyški saulės šviesa smelkiasi per žaliuzes, mesdama blausius dryžius ant mano kūno, susirietusio tarsi embrionas. Negi jau rytas? Netgi po kelių mėnesių, kai miegu viena viengulėje lovoje, o ne toje karališkojoje, kurioje anksčiau miegodavau su Ričardu, aš vis tiek guliu tik kairėje pusėje. Paklodės šalia manęs vėsios, aš palieku vietos vaiduokliui.

Rytas – pats blogiausias paros metas, nes mano mintys iš karto nuskaidrėja. Suvokimas toks žiaurus. Tūnu po skiautine antklode ir jaučiuosi tarsi prislėgta sunkaus svorio.

Tikriausiai Ričardas dabar su mano gražia jauna pamaina, jo tamsiai mėlynos akys įsmeigtos į ją, pirštų galai keliauja skruosto linkiu. Kartais aš kone girdžiu švelnius žodžius, kuriuos jis kadaise kuždėdavo man.

„Aš tave dievinu. Aš padarysiu tave laimingą. Tu – visas mano pasaulis.“

Mano širdis daužosi. Kiekvienas dūžis kone skausmingas. „Giliai kvėpuok“, – primenu sau. Tačiau tai nepadeda. Niekada nepadeda.

Žiūrėdama į moterį, dėl kurios Ričardas paliko mane, visada stebiuosi, kokia ji švelni ir nekalta, tokia panaši į mane, kai mudu su Ričardu susipažinome ir kai jis apgaubdavo del-

nais mano veidą taip švelniai, tarsi tai būtų gležnas žiedas, kurį jis bijo sulamdyti.

Netgi tais ankstyvaisiais mūsų pažinties mėnesiais kartais atrodydavo, kad jis elgiasi pagal kažkokį scenarijų, tačiau tada tai man nerūpėjo. Ričardas buvo rūpestingas, žavus ir rafinuotas. Aš pamilau jį kone iš pirmo žvilgsnio. Ir niekada neabejojau, kad jis taip pat myli mane.

Tačiau dabar jis jau nutraukė ryšius su manimi. Aš išsikrausčiau iš mūsų keturių miegamųjų kolonijinio stiliaus namo su arkinėmis durimis ir vešlios žolės veja. Trys iš keturių miegamųjų buvo tušti per mūsų santuoką, bet tarnaitė vis tiek juos tvarkė kiekvieną savaitę. Aš visada rasdavau priežastį išeiti iš namų, kai ji atidarydavo tų kambarių duris.

Greitosios pagalbos sirenos kauksmas dvylika aukštų žemiau galiausiai išverčia mane iš lovos. Nusiprausiu po dušu, išsidžiovinu plaukus, pastebiu ataugusias tamsias šaknis ir ištraukiu iš po kriauklės karamelinės spalvos plaukų dažus, kad vakare prisiminčiau nusidažyti. Baigėsi tos dienos, kai mokėdavau, ne Ričardas mokėdavo, šimtus dolerių už plaukų kirpimą ir dažymą.

Atidarau senovinę dvejų durų vyšnios medžio spintą, kurią teta Šarlotė pirko blusų turguje, kai keitė baldus. Anksčiau mano drabužinė buvo didesnė už kambarėlį, kuriame dabar stoviu. Eilės suknelių, sukabintų pagal spalvą ir sezoną. Tvarkingos krūvelės įvairiose vietose įplėštų dizainerių džinsų, visa vaivorykštė kašmyro megztinių prie vienos sienos – visi šie drabužiai niekada nebuvo man svarbūs. Paprastai dėvėdavau jogos tampres ir patogų megztinį. Skirtingai nei dirbantieji, prieš grįžtant Ričardui, persirengdavau stilingesniu apdaru.

Tačiau dabar džiaugiuosi, kad tada, kai Ričardas liepė man išsikraustyti iš namo Vestčesteryje, pasiėmiau kelis mano gražiausių drabužių lagaminus. Dirbant pardavėja-konsultante „Saks“ parduotuvės trečiame aukšte, kur prekiaujama

dizainerių drabužiais, mano atlyginimas priklauso nuo komisinių, todėl labai svarbu išlaikyti patrauklų įvaizdį. Spoksau į sukneles, sukabintas spintoje beveik kariška tvarka, ir išsirenku melsvą „Chanel“ kostiumėlį. Viena iš firminių sagų kadaruoja dar nuo tada, kai paskutinį kartą vilkėjau jį prieš šimtą metų. Man nereikia svarstyklių sužinoti, kad numečiau per daug svorio. Būdama metro šešiasdešimt trijų centimetrų ūgio dėviu ketvirto dydžio drabužius.

Įeinu į virtuvę, kur teta Šarlotė valgo graikišką jogurtą su šviežiomis mėlynėmis, ir pabučiuoju ją. Tetos skruostas švelnus kaip talko milteliai.

– Vanesa. Ar gerai miegojai?

– Taip, – meluoju.

Teta stovi prie virtuvės stalo, basa, vilkėdama laisvą taidžiuan apdarą, tarp kšnių dėbčioja pro akinių stiklus, ant užpakalinės voko pusės rašydama pirkinų sąrašą. Tetai Šarlotei judėjimas yra emocinės sveikatos šaltinis. Ji visada ragina mane eiti su ja pasivaikščioti po Soho rajoną ar apsilankyti meno paskaitoje arba pažiūrėti filmą Linkolno centre... Bet aš supratau, kad veikla man nepadeda. Kankinančios mintys sekioja visur.

Paknibinėju viso grūdo skrudintos duonos riekelę, įsi-
metu į rankinę baltyminių batonėlių ir obuolį pietums. Ma-
tau, kad teta Šarlotė džiaugiasi, jog susiradau darbą. Ir ne
tik todėl, kad atrodo, jog mano savijauta pamažu gerėja. Aš
sutrikdžiau jos nusistovėjusią gyvenimo tvarką. Paprastai
rytais teta būna laisvame miegamajame, kurį naudoja kaip
tapybos studiją, ir tepa dažus ant drobių, kurdama svajonių
pasaulius, daug gražesnius už tikrąjį. Tačiau ji niekada nesi-
skundžia. Kai aš buvau maža ir mano mamai užeidavo, kaip
aš vadinau, „užtemimo dienos“, skambindavau tetai Šar-
lotei, vyresniajai motinos seseriai. Užtekdavo tik sukuždėti:
„Ji vėl ilsisi“, ir teta pasirodydavo, mesdavo ant grindų savo

krepšį ir, ištiesusi dažais išterliotas rankas, glausdavo mane glėbyje, kvepiančiame sėmenų aliejumi bei levandomis. Neturėdama savo vaikų, teta Šarlotė galėjo laisvai tvarkytis savo gyvenimą. Man labai pasisekdavo, kai tapdavau jo centru, kai man labiausiai to reikėdavo.

– Sūris bri... kriaušės... – murma teta Šarlotė, skrebendama produktų pavadinimus sąrašė tvarkinga kilpelių ir išlinkimų rašysena. Plieno spalvos žili plaukai – susukti į netvarkingą mazgą, o eklektiška serviruotė priešais – kobalto žydrumo stiklinis dubuo, didelis violetinis keraminis puodelis, sidabrinis šaukštas – atrodo tarsi paruošti natiurmortui tapyti. Šarlotės trijų miegamųjų butas yra erdvus, nes ji ir prieš daugelį metų miręs dėdė Bo nusipirko jį prieš nekilnojamojo turto kainoms šaunant į padanges. Bet bute plazda senos kaimo sodybos dvasia. Medinės grindys linguoja ir girgžda, kiekvienas kambarys išdažytas kita spalva – vėdrynų geltona, safyro žydra, mėtų žalia.

– Šįvakar vėl salono susirinkimas? – klausiu, ir teta linkteli.

Nuo tada, kai įsikėliau pas tetą, vis randu jos svetainėje grupelę Niujorko universiteto pirmakursių, vaidinančių „New York Times“ meno kritikus, ir kelis studijų savininkus.

– Grįždama nupirksiu vyno, – pasiūlau. Labai svarbu nebūti našta tetai Šarlotei. Be jos daugiau nieko neturiu.

Maišau kavą, galvodama, ar Ričardas verda ją savo naujajai meilei ir atneša į lovą, kurioje ji guli mieguista ir šilta po minkšta antklode, kuria mudu dalindavomės. Matau, kaip moters lūpos nusišypso, ji pakelia apklotą ir įsileidžia Ričardą. Mudu dažnai mylėdavomės rytais. „Nesvarbu, kas atsitiks likusią dienos dalį, mudu turėsime nors tai“, – sakydavo jis. Man suspaudžia skrandį, atstumių nuo savęs skrebutį, žvilgteliu į savo „Cartier Tank“ laikrodžką, Ričardo dovaną penktųjų vestuvių metinių proga, ir piršto galu perbraukiu per lygų aukso paviršių.

Vis dar jaučiu, kaip jo ranka užsmaukia jį ant riešo. Kartais esu tikra, kad ant savo drabužių, nors ir išskalbtų, vis dar užuodžiu citrusinį Ričardo mėgstamo „L’Occitane“ muilo kvapą. Visada jaučiuosi su juo susijungusi, nors jis neapčiuopiamas kaip šešėlis.

– Būtų gerai, kad prisidėtum prie mūsų šįvakar.

Aš ne iš karto susivokiu.

– Gal, – atsakau, žinodama, kad tikrai neprisidėsiu.

Tetos Šarlotės akys švelnios. Ji tikrai supranta, kad aš galvoju apie Ričardą. Tačiau nežino tikrosios mūsų santuokos istorijos. Teta mano, kad jam reikėjo jaunystės, o paskui paliko mane, sekdamas daugybės kitų vyrų pavyzdžiu. Teta mano, kad aš esu auka, dar viena moteris, pamesta artėjant vidutiniam amžiui.

Jos žvilgsnyje neliktų užuojautos, jei žinotų, kokį vaidmenį aš atlikau mūsų skyrybose.

– Man reikia bėgti, – sakau, – bet parašyk žinutę, jei tau reikės dar ko nors iš parduotuvės.

Pradėjau dirbti pardavėja vos prieš mėnesį ir jau gavau du įspėjimus dėl aplaidumo. Turiu rasti geresnį būdą užmigti, nes gydytojos paskirtos tabletės verčia snūduriuoti iš ryto. Aš nedirbau beveik dešimt metų. Jei prarasiu šį darbą, kas dar mane samdys?

Persimetu per petį sunkų krepšį, per kurio viršų žvilgčioja beveik nauji „Jimmy Choos“ bateliai, susivarstau apdaužytus „Nike“ sportbačius ir įsikišu ausines. Žingsniuodama penkiasdešimt kvartalų iki „Saks“ parduotuvės, klausausi psichologijos paskaitų įrašų. Girdėdama apie kitų priklausomybes, pamirštu savąją.

Duksli saulė, pasveikinusi mane pabudusią, apgavo įtikinusi, kad lauke šilta. Susigūžiu nuo veriančio vėlyvo pavasario vėjo gūσιο ir pradedu kelionę nuo Viršutinio Vest Saido iki Manhatano centro.

* * *

Mano pirmoji klientė yra investicijų bankininkė, prisistačiusi Nense. Ji aiškina daug dirbanti, bet rytinis susitikimas buvo netikėtai atšauktas. Moteris smulkutė, akys toli viena nuo kitos, trumpai kirpti plaukai ir berniukiška figūra – tikras iššūkis parenkant tinkamą drabužį. Džiaugiuosi galėdama prasiblaškyti.

– Aš turiu rengtis solidžiai, nes niekas nežiūrės į mane rimtai, – aiškina ji. – Tik pažiūrėkit į mane. Vis dar turiu rodyti pažymėjimą.

Švelniai stumdama moterį nuo klasikinio pilko kelnų kostiumo, pastebiu, kad jos nagai nukramtyti iki gyvuonies. Pasekusi mano žvilgsnį, Nensė susigrūda rankas į megztinio kišenes. Įdomu, kiek ji ištvers savo darbe. Gal ras kitą, pavyzdžiui, paslaugų srityje, gal susijusį su aplinkos apsauga ar vaikų teisėmis, kol dabartinis nespės palaužti jos dvasios.

Paimu pieštuko formos sijoną ir margą šilkinę palaidinukę.
– Gal ką nors ryškiau? – siūlau.

Einant per salę Nensė tarška apie penkių rajonų dviračių turnyrą, kur ji ketinanti dalyvauti, nors ir mažai treniravosi, ir kolegės rengiamą aklą pasimatymą. Žvilgčiodama į moters figūrą ir odos spalvą, parenku dar kelis drabužėlius.

Tada pastebiu išpūdingą trikotažinę Aleksandro Makvyno* suknelę su baltomis bei juodomis gėlėmis ir sustoju. Pakėlus ranką švelniai perbraukiu medžiagą, širdis ima daužytis.

– Gražu, – įvertina Nensė.

Užsimerkiu ir prisimenu vakarą, kai vilkėjau beveik tokią pačią suknelę.

Ričardas grįžta namo nešinas didele balta dėže, perrišta raudonu kaspinu. „Apsivilk ją šįvakar, – pasakė, kai pasimatavau. – Atro-

* Lee Alexander McQueen (1969–2010) – britų mados dizaineris.

dai nuostabiai.“ *Mudu siurbčiojome šampaną Alvino Eilio šventėje ir juokėmės su jo kolegomis. Jo ranka gulėjo žemiau mano talijos. „Pamiršk vakarienę, – sukuždėjo man į ausį. – Važiukim namo.“*

– Kas jums? – klausia Nensė.

– Viskas gerai, – atsakau, bet žodžiai stringa gerklėje. – Ši suknelė jums netiks. Nensė nustebusi spokso į mane, ir aš suvokiū, kad mano žodžiai nuskambėjo per šurkščiai.

– Imkit šitą, – aš nukabinu klasikinę raudoną.

Einu matavimosi kabinų link, drabužiai sveria rankas.

– Manau, kad turime užtektinai – pradžiai užteks.

Sukabinu drabužius ant strypo prie sienos, mėgindama sutelkti dėmesį į eilės tvarką, kuria reikėtų matuotis, pradedant alyviniu švarkeliu, derančiu prie violetinio Nensės sijono. Gerai žinau, kad visada tinka pradėti nuo švarkelių – klientė neturi nusirengti, norėdama juos įvertinti.

Atnešu pėdkelnes ir batelius, kad moteris galėtų geriau įvertinti sijonus ir sukneles, tada pakeičiu porą nulinio dydžio drabužių į antro dydžio. Galiausiai Nensė išsirenka švarkelį, dvi sukneles, tarp jų raudonąją, ir tamsiai mėlyną kostiumėlį. Pakviečiu siuvėją pasiaurinti kostiumėlio sijoną ir atsiprašau, pasakydama Nensei, kad nuskenuosiu jos pirkinius. Tačiau sugrįžtu prie juodų ir baltų suknelių. Kabo trys. Sugriebiu jas į glėbį, nunešu į sandėlį ir paslepiu už sugadintų drabužių kabyklos.

Sugrįžtu su kreditine kortele ir kvitu, kai klientė rengiasi savo drabužiais.

– Ačiū! – dėkoja Nensė. – Pati niekada nebūčiau išsirinkusi tokių, bet nekantrauju apsivilkti.

Ši darbo dalis man tikrai patinka – priversti klientes jaustis gerai. Besimatuodamos drabužius ir leisdamos pinigų dauguma moterų galvoja: „Ar aš atrodau stora? Ar galiu sau leisti? Ar tai aš?“ Gerai žinau šiuos klausimus, nes ir pati daug kartų esu buvusi matavimosi kabinoje, mėgindama suvokti, kaip turėčiau atrodyti.

Užmaunu plastikinį maišą ant naujųjų Nensės drabužių, įteikiu jai pirkinius ir akimirką susimąstau, ar teta Šarlotė teisi. Jei eisiu pirmyn, gal mintys galiausiai seks paskui kūną.

Nensei išėjus, patariu dar kelioms klientėms, tada grįžtu prie kabinų surinkti ir sukabinti paliktų drabužių į vietas. Staiga išgirstu dvi moteris, besišnekučiuojančias gretimose kabinose.

– Ak, šita „Alaia“ suknelė atrodo siaubingai. Aš tokia išpurtusi. Taip ir žinojau, kad ta padavėja melavo, tikindama, kad sojos padaže nedaug natrio.

Iš karto atpažįstu tą pietietišką šneką: Hilarė Sirlz, Ričardo kolegą Džordžo Sirlzo žmona. Per mano santuokos metus mudvi su Hilare lankėmės daugybėje verslo vakarienių ir renginių. Gerai žinau jos nuomonę apie privačias ir valstybines mokyklas, Atkinso ir Zonos dietas, Šv. Bartolomėjaus salą ir Amalfio pakrantę. Šiandien ji mane siutina.

– Alio! Ar čia yra pardavėja? Mums reikia kitų dydžių, – šūkteli balsas.

Matavimosi kabinos durys atsiveria ir išlenda moteris. Ji tokia panaši į Hilarę, jos net tokios pat ugniaspalvės garbanos, kad galėtų būti tik jos sesuo.

– Panele, ar galėtumėt padėti mums? Mūsų pardavėja dingio.

Man dar nespėjus atsakyti, švysteli oranžinė spalva ir pirkeją suerzinusi įžūlioji „Alaia“ suknelė užmetama ant matavimosi kabinos durų.

– Ar turite šitą keturiasdešimt antro dydžio?

Jei Hilarė išleis tris tūkstančius šimtą dolerių už šitą suknelę, komisiniai atpirks klausimus, kuriuos ji man užduos.

– Palaukite, pažiūrėsiu, – sakau. – Bet „Alaia“ nėra palankiausia firma, kad ir ką valgėte pietų... Galiu atnešti keturiasdešimt ketvirtą, jei bus per maža.

– Jūsų balsas toks pažįstamas, – Hilarė kyšteli galvą, slėpdama natrio išpūstą kūną už durų. – Ką tu čia veiki?

– Hile, su kuo kalbi? – įsikiša sesuo.

– Vanesa – mano sena draugė. Ji ištekėjusi – ak, buvo ištekėjusi – už Džordžo partnerio. Lukterėk, mergaite. Leisk man ką nors užsimesti.

Vėl pasirodžiusi Hilarė suspaudžia mane glėbyje, kone uždusindama savo gėlių aromato kvėpalais.

– Atrodai kitokia. Kas pasikeitė? – Ji įsiremia į klubus, o aš prisiverčiu išverti jos apžiūrą. – Pirmiausia labai sulysai, mergyt. Tai tu dabar čia dirbi?

– Taip. Malonu tave matyti...

Dar niekada nebuvo tokia dėkinga suskambusiam telefonui.

– Alio! – atsiliepia Hilarė. – Ką? Turi temperatūros? Tikrai? Atsimenate, kaip praėjusį kartą ji jus apgavo... Gerai, gerai. Tuoj būsiu. – Ji kreipiasi į seserį. – Čia mokyklos seselė. Mano, kad Madisona susirgo. Tiesą sakant, jie siunčia vaiką namo vos sušniurkščiojus.

Hilarė pasilenkia ir vėl apkabina mane, deimantinis auskaras brūkšteli per skruostą.

– Susitikim kada nors papietauti ir paplepėti. Paskambink man.

Kai Hilarė su seserimi nukaukši prie lifto, randu platinos apyrančę ant kabinos kėdės. Paimu ją ir skubu vydamosi Hilarę. Jau ketinu pašaukti ją vardu, kai išgirstu jos balsą.

– Vargšėlė, – kalba Hilarė, ir išgirstu užuojautą jos balse. – Jis pasiėmė namą, automobilius, viską...

– Tikrai? Ji neprisiteisė?

Ji tikra nelaimėlė, – Hilarė gūžteli pečiais.

Aš tarsi trenkiausi į nematomą sieną.

Stebėjau, kaip Hilarė pamažu tolsta. Jai paspaudus lifto mygtuką, grįžtu surinkti jos išmėtytų šilkinųjų ir lininių apdarų nuo kabinos grindų. Tačiau pirmiausia užsisėgu ant riešo platinos apyrančę.

* * *

Prieš nutrūkstant santuokai, mudu su Ričardu surengėme kokteilių vakarėlį namuose. Tada paskutinį kartą mačiau Hilarę. Pobūvis prasidėjo įtemptai, nes maisto tiekėjai ir jų personalas vėlavo. Ričardas niršo ir ant jų, ir ant manęs, kad neužsakaiu maisto valandą anksčiau, idant išvengtume tokios padėties. Bet jis žaismingai atsistojo už improvizuoto baro svetainėje, pilstė martinius ir džiną su toniku, atkraginęs galvą juokėsi, kai vienas iš jo partnerių kyštelėjo dvidešimtinę arbatpinigių. Aš sukinėjau tarp svečių, atsiprašinėdama už kuklų sūrių pasirinkimą – tik apskritas bri ir trikampis čederis, žadėdama, kad tuoj bus atvežtas tikras maistas.

– Brangioji? Ar galėtum atnešti kelis 2009 metų „Raveneau“ butelius iš rūsio? – šūktelėjo man Ričardas. – Praėjusią savaitę nupirkau dėžę. Sudėjau į vidurinę vyno šaldytuvo lentyną.

Sustingau, visų žvilgsniams nukrypus į mane. Hilarė stovėjo prie baro. Tikriausiai tai ji pageidavo savo mėgstamo vyno.

Prisimenu, kaip tarsi sulėtintame filme slinkau rūsio link, atidėliodama akimirką, kai prieš visus Ričardo draugus ir bendradarbius turėsiu pasakyti tai, ką jau žinojau: mūsų rūsyje nėra jokio „Raveneau“.

Kitą valandą aptarnauju močiutę, kuriai reikia naujo apdaro krikštynoms, ir moterį, besirenkančią drabužius kruizui į Aliaską. Mano kūnas tarsi šlapias smėlis, vilties kibirkštelė, kurią jaučiau aptarnaudama Nensę, išblėso.

Šį kartą, prieš išgirdama balsą, pamatau Hilarę.

Ji prisiartina, kai kabinu sijoną.

– Vanesa! – šūkteli ji. – Kaip gerai, kad tu dar čia. Prašau, pasakyk, kad radai... – Sakinys nutrūksta, jos akims nukrypus į mano riešą.

Aš greitai nusimaunu apyrankę.

– Aš ne... Nenorėjau palikti jos prie pamestų daiktų... Maniau, kad grįši, arba ketinau skambinti.

Šešėlis nuslenka nuo Hilarės akių. Ji tiki manimi. Bent jau nori tikėti.

– Kaip tavo duktė?

– Manau, kad ta mažoji apsimetėlė norėjo pabėgti iš matematikos. – Hilarė nusijuokia ir užsimauna sunkią platinos apyrankę ant riešo. – Tu išgelbėjai man gyvybę. Džordžas padovanojo ją per gimtadienį vos prieš savaitę. Ar gali įsivaizduoti? Jei būčiau pasakiusi, kad pamečiau, būtų išsyk...

Hilarės skruostai plyksteli, ji nusuka akis. Kiek menu, ji visada buvo man maloni. Anksčiau netgi prajuokindavo mane.

– Kaip Džordžas?

– Vis reikalai, reikalai. Žinai, kaip būna.

Dar viena maža pauzė.

– Ar pastaruoju metu matei Ričardą, – mėginu nerūpestingai paklausti, bet nepavyksta. Mano troškimas ką nors sužinoti apie buvusį vyrą buvo akivaizdus.

– Kartais matau.

Laukiu, bet akivaizdu, kad ji daugiau nenori nieko sakyti.

– Na, ar nori pasimatuoti tą „Alaia“ suknelę?

– Man jau reikia skubėti. Užbėgsiu kitą kartą, brangioji.

Bet jaučiu, kad ji nebeužeis. Hilarė mato priešais save tabaluojančią dvejų metų senumo „Chanel“ švarkelio sagą, šukuoseną, besiprašančią kirpėjo rankos. Buvusi draugė iš visų jėgų tikisi, kad šita vizija neužkrečiama. Ji trumpai apkabina mane ir jau ketina eiti, bet atsigręžia.

– Būdama tavimi... – ji suraukia antakius, tarsi įtemptai svarstydama. – Na, manau, aš norėčiau žinoti.

Jaučiu, kad tuoj būsiu pervažiuota atlekiančio traukinio.

– Ričardas susižadėjo, – balsas atplaukia iš tolumos. – Man labai nesmagu... Tik pagalvojau, kad tu negirdėjai, ir tai atrodė, tarsi...

„Ričardas susižadėjo. Mano vyras tikrai ketina ją vesti.“

Nuslenku į matavimosi kabinetą, atsiremiu į sieną ir nuslystu ant grindų, suknelė užsismaukia ir kilimas nudegina šlaunis. Paremiu galvą rankomis ir apsiverkiu.